

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय
वर्ग नवम् विषय संस्कृत विषयशिक्षक श्यामउदय सिंह
ता: 04-08-2021-2021 (एन.सी.ई.आर. टी. पर आधारित)

पाठ: अष्टमः पाठनाम लौह तुला

1. सन्धिना सन्धिविच्छेदेन वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

(क) श्रेष्ठ्याह	= _____	+ आह
(ख) _____	= द्वौ	+ अपि
(ग) पुरुषोपार्जिता	= पुरुष	+ _____
(घ) _____	= यथा	+ इच्छया
(ङ) स्नानोपकरणम्	= _____	+ उपकरणम्
(च) _____	= स्नान	+ अर्थम्

उत्तराणि-

(क) श्रेष्ठ्याह	= श्रेष्ठी	+ आह
(ख) द्वावपि	= द्वौ	+ अपि
(ग) पुरुषोपार्जिता	= पुरुष	+ उपार्जिता
(घ) यथेच्छया	= यथा	+ इच्छया
(ङ) स्नानोपकरणम्	= स्नान	+ उपकरणम्

(च) स्नानार्थम्	=	स्नान	+	अर्थम्

2. समस्तपदं विग्रहं वा लिखत-

विग्रहः		समस्तपदम्
(क) स्नानस्य उपकरणम्	=	_____
(ख) _____	=	गिरिगुहायाम्
(ग) धर्मस्य अधिकारी	=	_____
(घ) _____	=	विभवहीनाः

उत्तराणि-

विग्रहः		समस्तपदम्
(क) स्नानस्य उपकरणम्	=	स्नानोपकरणम्
(ख) गिरेः गुहायाम्	=	गिरिगुहायाम्
(ग) धर्मस्य अधिकारी	=	धर्माधिकारी
(घ) विभवेन हीनाः		